

Dansk Akvarie Blad

Nr. 2 - 2025

Dansk Akvarie Union

Dansk Akvarie Blad

Dansk Akvarieblad er Dansk Akvarie Union's nyhedsbrev krydret med artikler vedrørende akvariehobbyen. Det udsendes gratis via mailliste og lægges samtidig online på unionens internet side. Det sker normalt i starten af hvert kvartal. Deadline for indsendelse af materiale er derfor den 15. i den sidste måned i hvert kvartal.

Forfatteren er selv ansvarlig for indholdet i sin artikel. Forfatter, fotograf og Dansk Akvarie Blad har copyright på de bragte artikler og illustrationer.

Internetside: www.danskakvarieunion.dk

Facebook: Dansk Akvarie Union

Redaktør: Tonny Brandt Andersen

Dansk Akvarie Union, i daglig tale kaldet DAU, er en paraplyorganisation for alle danske akvarieforeninger og -klubber.

DAU forvalter registreringen af danske førstegangs-opdræt af akvariefisk, arrangerer DM i opdræts- og akvariekonkurrencer, varetager akvariehobbyens interesser udadtil, herunder over for offentlige myndigheder samt samarbejder med tilsvarende organisationer i det øvrige Skandinavien.

Indhold:	Side
<i>Heros liberifer</i>	3
Nordisk møde	7
Vejle Akvariemesse 2025	11
Rød nål til Heine og Tonny	13
<i>Awaous flavus</i>	15
<i>Badis singenensis</i>	17
<i>Hoplisoma</i> sp CW49	20
<i>Cyprichromis leptosoma</i> "Mpulungu".	22
<i>Hypancistrus seideli</i>	24
<i>Sturisomatichthys aureus</i>	26
Næste nummer af Dansk Akvarie Blad	29
DAU kalender	30
Foreningssiderne	31

Forsidebilledet

Heros liberifer.

Foto: Tonny Brandt Andersen

DANSK AKVARIE UNION

Formand: Rasmus Hurup Hansen, Vejle Akvarieforening.
 Kasserer: Tonny Brandt Andersen, Københavns Akvarieforening.
 Bestyrelsesmedlem: Kjeld Fihl Madsen, Randers Akvarieforening.

Internet: www.danskakvarieunion.dk
 Facebook: Dansk Akvarie Union.
 E-mail: formand@danskakvarieunion.dk

Flok af *Heros liberifer* i mit 720 liters artsakvarium.

Heros liberifer.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.vejleakva.dk

Der findes i dag 5 videnskabeligt beskrevne gyldige arter af *Heros*. Det er *Heros efasciatus* beskrevet af Heckel i 1840, *Heros liberifer* beskrevet af Staeck og Shindler i 2015, *Heros notatus* beskrevet af Jardine i 1843 under slægtsnavnet *Centrarchus*, samt *Heros severus* og *Heros spurius* beskrevet af Heckel i 1840.

Heros liberifer findes ligesom *Heros severus* i Rio Orionoco flodsystemet. Jeg husker hvordan man sagde om den, at det var den ægte *Heros severus*, da den i 1990'erne fandt vej til akvariehobbyen i Danmark. Der var en del spørgsmål omkring *Heros severus*, som få år forinden blev kaldt *Cichlasoma severum*. Jeg var ikke med på "bølgen" dengang, men fik først arten noget senere. Til gengæld var jeg dengang med på en rejse til det naturlige levested for *Heros liberifer*.

Området hvor *Heros liberifer* lever er et kæmpe område med et utal af floder. Skal man rundt i området, er det med båd. Det er mest lange tynde både, nogle udhulede træstammer men også både bygget af planker. På båden er så spændt en påhængsmotor, og i båden findes en tønne med dieselolie hvis man skal længere omkring. Biler var der ikke mange af i Porto

Inirida, hvor vi havde et par overnatninger i forbindelse med vores tur. Nogle både havde også et tag af palmeblade, og mulighed for at ligge i hængekøjer, men megen overnatning blev foretaget på flodbredden. Temperaturen mens jeg var i området i marts måned var mellem 28 og 32°C i luften. Vandtemperaturen var 31 til 35°C i floderne, men sjov nok var der to små søer som havde temperatur på henholdsvis 29,4 og 26,1°C. pH værdien lå på 4,3-5, mens GH og KH ikke var målbar, hvilket vil sige 0.

I dette område stiger vandstanden med årstiden, og vandet står til tider højt inde mellem skovens træer. Der er tydeligvis stor forskel på biotopen alt efter årstiden. Når vandet står højt, og langt ind mellem træerne, må man forvente at vandtemperaturen er lavere, og at der er ekstra meget føde til rådighed, af for eksempel insekter og larver.

I 1993 oplevede jeg Rio Atabapo med lav vandstand, endda så lav vandstand, at kanoerne flere steder skulle trækkes hen over sandbunden. På denne tid samles de store fisk i områder med gode gemmesteder. Det kan være partier af floden med mange væltede træer eller områder med klipper og store sten. Jeg så *Heros liberifer* under vandet et sådan sted med masser af sten og klipper.

Vores lejr ved Rio Atabapo.

Rio Atabapo.

Jeg har efterfølgende set fuldvoksne eksemplarer i Den Blå Planet i København, hvor jeg også har fotograferet dem. Det var først i 2018, at jeg selv fik mulighed for at holde *Heros liberifer*. Jeg var til Interzoo Messe i Nürnberg og på vej hjemover, blev der tid til at besøge Aquarium Gläser, som er blandt Europas største importører af fisk til akvariehobbyen. Her svømmede nogle *Heros*

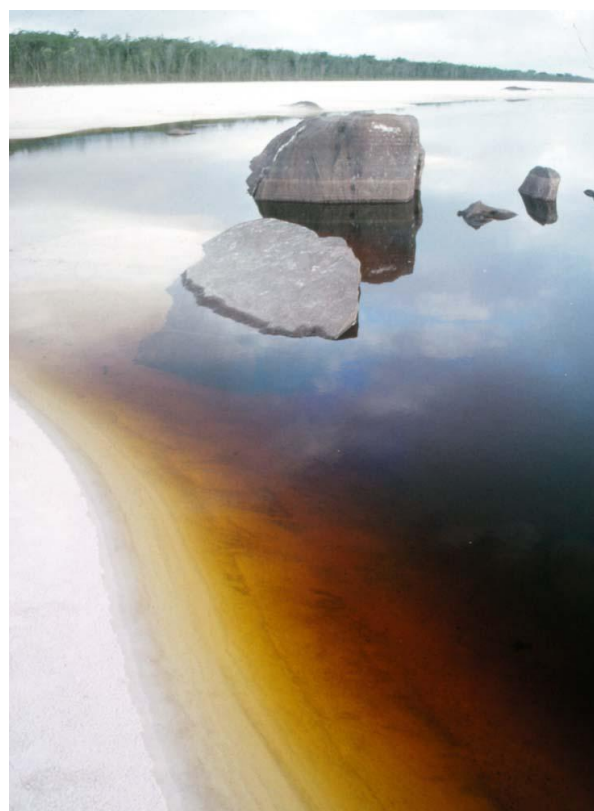
liberifer, og det kunne jeg selvfølgelig ikke stå for. Jeg bestilte 8 eksemplarer med hjem. Her 7 år senere har jeg stadig nogle stykker tilbage fra den oprindelige gruppe, men jeg har desværre også mistet nogle stykker. Det er udelukkende min skyld, for når jeg skifter vand, skifter jeg meget af gangen. Jeg har et par gange kommet så langt ned med vandstanden, at der har gået panik i de store fisk. Det viser sig ved at en stor fisk pludselig giver den fuld gas, og drøner på langs og tværs af akvariet både over og under vand. Her er enkelte fisk havnet i ende ruden eller en trærod med et ordentligt bump. Jeg kan vel bedst beskrive det med, at de opfører sig som popcorn i en gryde, og når de falder til ro er de meget grokky. Dagen derpå ser man om den er gal. En fisk kan have svært ved at finde op og ned på det hele, og står bare og ser genert ud. Efter et par dage ligger den på bunden og er død. Det er en sørgelig udgang på det, og jeg skifter stadig store mængder vand, men undgår lav vandstand.

Heros liberifer i Den Blå Planet.

Når jeg skifter vand, bruger jeg en Eheim pumpe (2400 liter/t) til at tømme akvariet med. Mit akvarium til *Heros liberifer* er på 720 liter med en længde på 200 cm. Jeg har også en slange til påfyldning, og den sætter

jeg på blandingsbatteriet i badeværelset. Jeg har altid brugt tempereret vand til vandskift og i 50 år ikke haft problemer med det. Når vandstande i akvariet er nede på cirka 40 cm, så begynder jeg at fylde frisk vand på i den anden ende af akvariet. Jeg kan gerne følge med i hvor i akvariet der er vand med smudspartikler og hvor der er helt frisk vand. Det vil sige at jeg faktisk laver 100% vandskift.

Rio Atabapo med sit tefarvede vand i tørtiden.

Med hensyn til fodring, så bruger jeg Tetra Cichlide Sticks og Tetra Rubin. Jeg ved godt af *Heros* arterne er grøntspisere, men jeg gør ikke noget specielt for dem. Det hænder, at de får lidt fine ærter eller nogle rejer, men det er en sjov fisk. Det virker som om den er meget interesseret i, når jeg smider noget ned til dem, men knap så interesseret i at spise det. Jo, de bevæger sig efter maden og spiser af det, men de forekommer noget dovne. Det er ikke noget problem med vækst

på fiskene, og heller ikke på deres unger. Jeg har unger, som snart er lige så store som de voksne. Jeg formoder, at de også spiser af det lag der er på trærødderne og måske endda af det der ligger på bunden. Jeg suger ikke bundslam jævnlige, jeg gør det, når jeg syntes der er for meget, og så er det i forbindelse med vandskift.

Jeg har ikke gjort noget særligt for at fiskene skulle yngle. Jeg dekorerer altid mine akvarier med sand i bunden samt nogle træerødder og sten i forskellige størrelser. Jeg bruger ofte store rødder. Nogle rødder er savet af, så de passer til akvarierne. Mine *Heros liberifer* har leget mange gange i løbet af de 7 år jeg har haft dem. Der er ikke kommet mange unger ud af det, fordi jeg bare har ladet ungerne være i det samme akvarium som de voksne. Dermed er der ikke mange der vokser op, men jeg har en pæn flok. *Heros liberifer* er den eneste i slægten som er larvofil mundruger eller som det også kaldes forsinket mundruger. Som andre *Heros* lægger de deres æg på en fast overflade som for eksempel en trærod. Når æggene klækkes tages larverne i munden, som det kendes fra mundrugende fisk. Første gang jeg så den voksne fisk tage alle ungerne ind i munden, var noget særligt for mig. Det var første gang jeg så en så stor fisk tage så små unger i munden, og så mange. Jeg er overbevist om, at de unger som overlever. De kan klare sig

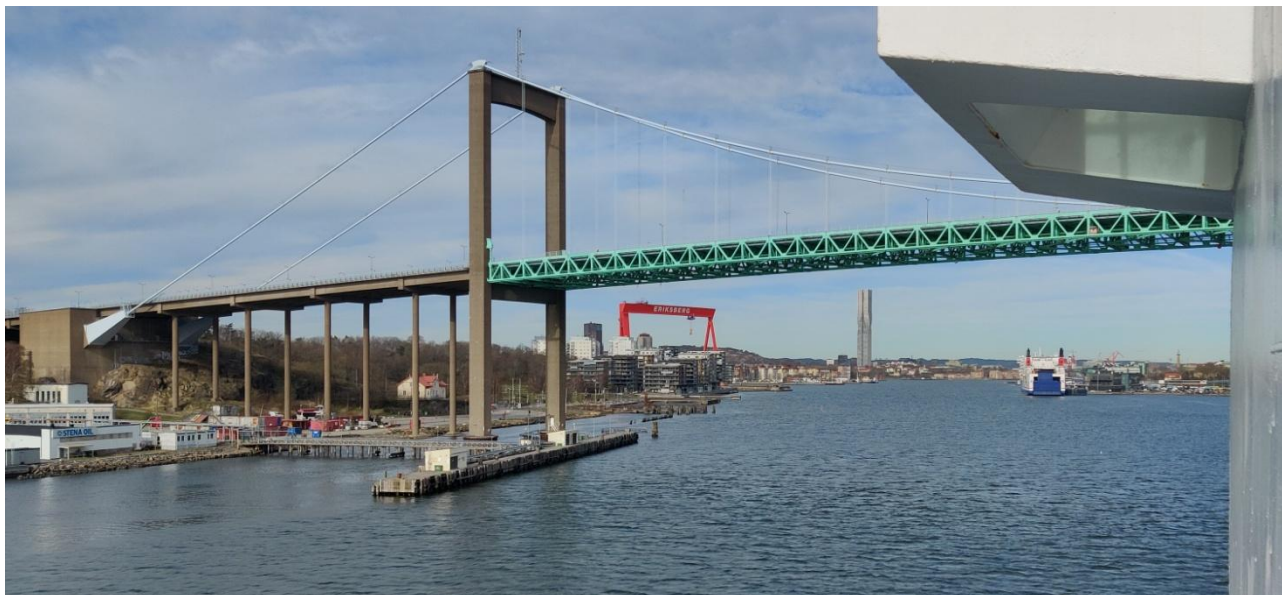
ved at gemme sig i det lag af smuds som jeg næsten altid har i mine akvarier, samt spise af dette samt laget på træerødderne. I naturen er det også en fødekilde for mange fisk.

De voksne fisk har passeret 20 cm i længde, og så har de også en pæn bredde. Ungfiskene er også godt på vej, så det er efterhånden en pæn gruppe jeg har svømmende i min ene 720 liters akvarium. Der er et eller andet med *Heros* som jeg syntes om, og sidste efterår købte jeg derfor endnu en gruppe ungfisk. Denne gang blev det *Heros notatus* som jeg glæder mig til at se vokse op. Der går nok et par år før de har fået en god størrelse, men de har fået mit andet 720 liters akvarium, hvor de har selskab af ungfisk af et par andre store cichlide arter.

AQUATANTAN
D e n m a r k

Indsejlingen til Göteborg.

Nordisk møde 2025.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.danskakvarieunion.dk

En gang om året mødes akvarister fra hele norden i forbindelse med Akvariehelg. Akvariehelg eller på dansk Akvarieweekend er det der tidligere hed Akvariets Dag, og som Sveriges akvarieföreningars riksförbund SARF gennem mange år har stået for. Det holdes nu sammen med Nordisk Ciklid Selskab og deres Ciklidstamma.

SARF formand Rebecca Forss på årsmødet.

En Akvariehelg er et foredragsarrangement, hvor der er foredrag i to sale. En sal med cichlider og en med andre fisk. Det er et mix af skandinaviske og internationale

foredragsholdere og foredrag holdes på svensk, norsk, dansk og engelsk.

Heinz Büscher fortalte om cichlider fra Tanganyikasøen.

Søndag formiddag er der årsmøder i Nordisk Ciklid Selskabet og i Sveriges akvarieföreningars riksförbund. SARF har fået nogle gode kontakter til myndighederne nationalt og i EU, og da vi i Dansk Akvarie Union har haft noget svært ved, at få og holde kontakter i Danmark, har vi koblet os på SARF. Vi mener at vi står stærkere hvis vi

er sammen. SARF har også tilknyttet en biolog, for at komme frem med deres budskab, og det ser ud til at hjælpe. Der havde for eksempel været foreslag fremme i Sverige, som var blevet taget af bordet igen.

Hans Evers fortalte om afsidesliggende levesteder i Sydamerika.

Bosse Quiding fortalte om levesteder og vildformer af Diskosfisk i naturen.

Hans Evers fortalte om levesteder for regnbuefisk i det Vest-Papua.

Jeg har tidligere talt med danske myndigheder, som kunne fortælle, at der i Danmark

arbejdes med regler for hold af hobbydyr i private hjem. Det er ikke noget vi har hørt mere til, men sådanne regler er ved at finde vej i Sverige. Det er for eksempel mindstemål på akvarier og noget som forbud mod at fodre med levende insekter i akvarier, syntes at være svært at håndhæve. Det er ikke kun os akvarister, som kommer i klemme med eventuelle nye regler. Det er også de offentlige akvarier og zoologiske haver. Sidste år hørte vi på mødet, hvordan et offentlig akvarium skulle transportere fisk fra Skandinavien til Italien som et led i et avlsprogram. Da man kom til Italien var tiden udløbet for transporten, hvilket betød at man blev nødt til at køre den lange vej hjem igen med dyrene.

I øjeblikket er EU ude med nogle omfattende spørgeskemaer, som vi fra Dansk Akvarie Union også har besvaret. Det har ledt til indbydelsen til et online møde, hvor interesserede fra hele EU deltager. Man kan tilmelde sig til mødet via et link:

Please register your participation at this webpage: <https://www.rpa-europe.eu/positive-list-of-pets> Upon registration you will receive the connection details. For any enquiry about this roundtable or the study itself, please write to pets_study@rpa-europe.eu

EU undersøgelsen går ud på flere ting, men gennemgående er naturbevarelse, og hvordan man opnår det frem for det modsatte. Det er nemt nok, at forbyde hold af hobbydyr, men hvad så med hele den industri der ligger bag. I sidste ende er der jo personer som sejler rundt i kanoer i Amazonas for at fange fisk til hobbyen. Der er grossister der samler fisk sammen fra fangere og opbevarer dem indtil de sendes med fly ud i verden. Hele den industri er truet af eventuelle forbud, og hvad skal de personer

så lave, hvis ikke de skal fange fisk. Det kunne jo tænkes, at de vil fælde regnskov og forsøge at opdyrke det. Der er mange ting at tænke over, og hvor gode beslutninger man end har regnet med, at man har taget, så vil der altid være en bagside.

Tyrone Lundström overrakte Akvariets Oscar 2025 til Mikael Håhansson.

I spørgeskemaet var fokus på koncekvenser for fangere og opdrættere i de lande hvor EU får fisk fra. Et andet fokuspunkt var invasive arter. Altså hvordan uvidende akvarister og andre hobbydyr holdere skiller sig af med deres dyr og planter. Det er et stort problem, at folk sætter deres guldfisk ud i søer og moser. Det er også et problem at sumpskildpadder sættes ud i naturen. Specielt dyr der kan overvinde og yngle i naturen giver problemer. Det er for eksempel guldfisken, som burde være kommet på listen over invasive arter, men ikke er det endnu. Akvarister og havedamsholdere som udsætter deres dyr i naturen, er med til, at skabe negativ stemning imod hobbyen, og i sidste ende medvirkende til indførsel af forbud.

EU arbejder i spørgeskemaet med 3 løsningsforslag som vi skulle kommenterer. Det var positivliste, negativliste og registrering af dyr.

Positivliste vil betyde, at man kun må indføre/holde de arter som forekommer på listen, alt andet vil blive forbudt. Jeg var med til at kæmpe imod indførslen af positivlister i EU for 30 år siden. Dengang var der for eksempel kun 6 cichlider med på den liste som blev foreslået. Det totale antal arter på den daværende liste, var ikke engang så stort som sortimentet i en normal dyrehandel i dag. Det kan selvfølgelig gøres anderledes, men det vil have koncekvenser for dem der fanger fisk i naturen, og dermed naturen.

Negativlister vil betyde, at man ikke må indføre/holde de arter som forekommer på listen. Herved vil vores hobby stadig kunne deltage med at gøre opmærksom på nye arter og deres naturlige leveforhold. Det er jo også en side af vores hobby, selv om størstedelen af os "bare" holder nogle flotte fisk i akvarier. Det giver mening, at nogle dyr forekommer på en negativliste, fordi de er truet i naturen af overfangst, men det giver ikke mening, at de kommer på negativliste fordi lokale regeringer ødelægger fiskenes naturlige levesteder. For eksempel ved at bygge dæmninger, som det sker i stor stil i Brasilien. Nogle fisk har så skrøbelige og begrænsede levesteder, at opførslen af et indkøbscenter kan udrydde en art.

335 liters akvarium med Tena Guppy.

Registrering af dyr vil betyde, at alle ens fisk, kaniner, katte, hunde skal registreres. Det vil myndighederne nok selv hurtigt blive trætte

af. Så vil man skulle indsende oplysninger om dødsfald, fødsler, nye indkøb og eventuelle salg. Det er nemt nok hvor man har en hund og to katte, og det er nok der myndighederne har deres tanker. Det er straks noget andet med fisk. Jeg har 25 akvarier, og jeg aner virkelig ikke hvor mange fisk jeg har. Jeg har et 335 liters akvarium med Guppy. Det er en stamme som jeg selv har været med til at fange i 1993. Der er selvfølgelig ingen fisk fra den gang, men alle er efterkommere af dem. Akvariet er fyldt med trærødder, så det er umuligt at se om der er 50 eller 100 fisk i akvariet, men en ting er sikkert. Stikker jeg nettet ned for at fange 10-20 stk. til en ven, så kan det ikke ses, at der er taget nogen. At så skulle lave en seddel på hver fisk (stamkort), vil blive noget af en udfordring. Et andet akvarium hos mig er på 250 liter. Jeg har en gruppe af Pinocciomaller i det, og de får jævnlige unger. Her er der også konstant cirka 10 voksne og 40-50 unger, eller mere. Jeg tror ikke myndighederne er klar over hvad de sætter igang, hvis de indfører registrering af hobbydyr.

*Zebromallen *Hypancistrus zebra*.*

Som en lille sjov historie på mødet i Sverige, kom det frem, at der allerede er problemer med registrering af dyr. Emnet er alvorligt nok, og det handler i dette tilfælde om Zebromallen *Hypancistrus zebra*. Det er en

umådelig populær malle på grund af sine markante striber. Om dens popularitet skyldes at den er svær at opdrætte, og dermed giver nogle gode salgspriser til de opdrættere som kan lave den, eller det virkelig er fordi fisken er flot stribet og speciel, er nok også et spørgsmål, men det er da godt at opdrættere er interesseret i fisken, så den laves som opdræt.

Zebromallen lever i Rio Xingu nær byen Altamia i Brasilien, hvor man har bygget en stor dæmning, som til dels har ødelagt Zebromallens levested. På grund af overfiskning af malle til akvariehobbyen samt ødelæggelsen af dens levested, er Zebromallen kommet på Vashington konventionens liste over udrydelsestruede vilde dyr. Den har fået status som særlig truet, og må slet ikke udføres. Alle dyr med denne status skal registreres med Cites sertifikat, og det tog man bogstaveligt i en delstat i Tyskland. Da Zebromallen er almindelig i hobbyen, betød det at der var mange der indsendte oplysninger om deres fisk. Da opdrættere indsender oplysninger på hver enkelt fisk, blev det hurtigt for meget, for dem der skulle tage sig af registreringen, og de bad om en ændret praksis.

I forbindelse med de seneste akvariemesser, har DAU talt med mulige annoncører til Dansk Akvarie Blad og internetside. Vi har fået tilsagn fra flere og vi vil gerne sige tak til AkvaStabil/Eldrado samt Aqua Tantan som er med fra dette nummer. Vi kan i DAU godt se, at et samarbejde med de andre akvarieforbund i EU kan påføre DAU nogle ekstra udgifter, men vi føler det er vigtigt, hvis vi også skal have en hobby om 5 år.

Dansk Akvarie Union - Danske førstegangsofdræt.

Akvastabil viste akvarier i alle størrelser på deres stand i hal 1.

Vejle Akvariemesse 2025.

Tekst og fotos: Tonny Brandt Andersen www.vejleakva.dk

Ranum Efterskoles stand.

Årets vejlemesse blev for de fleste mere rolig end sidste år. 2024 var også første år i

Bredsten, og derfor noget stressende. Man kan sige, at i år havde vi prøvet det før. Vi var forberedt på en stor kø ved åbningstid, men i år var der et pænt flow af besøgende, så selv om besøgstallet var næsten det samme, så oplevede man ikke kø og flaskehals på samme måde. Der var en pæn fordeling af de besøgende på de to haller, og strømmen var der, efter et enkelt udfald, styr på. Rart når man kender hallerne fra året før.

Der var flere stande på venteliste, som desværre ikke nåede at komme med, men det betød også, at bestillingerne af stande til

messen i 2026 allerede begyndte i november 2024. Det er flot med den succes messen er blevet, og det tyder på en udsolgt messe igen i 2026, hvor vi igen er nødt til at starte en venteliste til stande.

Der lægges et kæmpe arbejde i flere af standene. Her er det Unimati/Tropica/Oase.

Foredragene var velbesøgt og gratis. I år var det to foredrag på dansk om henholdsvis Tanganyikacichlider ved Max Bjørneskov og Sydamerikanske Dvärgcichlider ved Tonny Andersen.

Hal 1 set fra cafeteriet.

Poecilia viser levendefødende tandkarper.

Vi regner med at layout til 2026 messen bliver det samme som de foregående. Det ser ud til at fungerer fint. Vi ved allerede nu, at to stande ikke deltager, men også at flere nye ønsker at deltage. Det bliver spændende at se hvordan der kan blive plads til flest muligt. Arbejdet med halplanerne er noget af et puslespil, men det plejer, at falde på plads til sidst.

@quarium -
Danmarks akvarie ugeblad
 Hver uge til dig gratis og uforbindende
 Skriv til **ib.aquarium2@gmail.com**
 med navn, e-mail-adresse og (gerne) bynavn

Tonny (Æresmedlem af Københavns AF og Vejle AF) og Heine (Æresmedlem af Vejle AF).

Rød nål til Heine og Tonny.

Tekst: Rasmus Hurup Hansen, www.danskakvarieunion.dk

Fotos: Ole Filtenborg, www.vejleakva.dk

Rasmus Hurup Hansen og Heine Dupont.

Lørdag aften under Vejle Akvariemesse er mange akvarister samlet til spisning og en snak om vores dejlige hobby.

Dansk Akvarie Union har flere gange benyttet denne begivenhed til, at uddele den røde nål, som dette hæderstegn hedder i folkemunde. Det skete også denne gang, endda til to personer, og det var DAU's formand Rasmus Hurup der stod for det.

Her følger formandens begrundelser.

Heine Dupont.

Vejle Akvarieforening blev genstartet i september 2009, og allerede fra starten var Vejle Akvariemesse en vigtig del af foreningen. Vejle Akvariemesse har vokset sig stor. I starten fyldte det bare en halv gymnastiksal og i dag er det 1500 kvadratmeter i to sportshaller. Vejle Akvariemesse er blevet til et samlingspunkt for akvarister i det nordlige Europa. Gennem alle årene har én person stået som formand for foreningen og sørget for, at denne internationale begivenhed har kunne finde sted hvert år i februar måned.

Vi skylder alle Heine Dupont en stor tak for det kæmpe arbejde han har udført for akvariehobbyen i Danmark. Derfor vil Dansk Akvarie Union gerne tildele Heine Dupont det røde emblem, som er det højeste af de nordiske fortjenestemærker.

Tonny Brandt Andersen.

I snart en hel livstid har vi alle været beriget med viden fra en unik person (Min i hvertfald).

Tonny har siden 1989 været medlem af Københavns akvarieforening, hvor han har siddet på flere poster. Været formand for DAU, akvarie dommer, været stor drivkraft på denne vidunderlige messe samt bidraget med utallige artikler og billeder nationalt og internationalt.

Han overtog en akvarieforretning 2000 og flyttede senere i 2004 forretningen til Jylland. Jeg tror ikke der er tvivl om denne person har bidraget uanede mængder af tid og ressourcer til akvariehobbyen. Og jeg er meget beæret over at kunne i Dansk Akvarie Union tildele Tonny Brandt Andersen det røde emblem, som er det højeste af de nordiske fortjenestemærker.

Tonny Brandt Andersen og Rasmus Hurup Hansen.

**Dansk Akvarie Union vil gerne ønske de to et stort tillykke med den store hæder.
Rasmus Hurup, Formand.**

Pladsen gør, at der ikke kan være så mange til spisning mere. Vi har tidligere været helt oppe på 110 deltagere til sådan en hyggelig lørdag aften med helstegt pattegris.

Vejle Akvariemesse 2026

1485 m² med alt til akvariehobbyen.

21.-22. februar 2026

Bredsten hallerne, Skolevænget, 7182 Bredsten

Dansk Akvarie Union - Opdrætskonkurrencen

Awaous flavus.

Awaous flavus.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

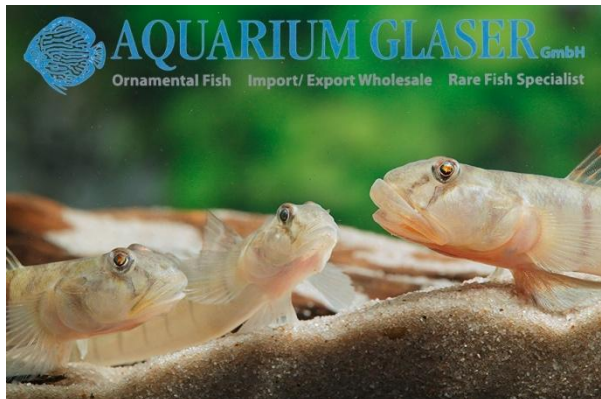
Sommerfuglekutlingen *Awaous flavus*, som tidligere var kendt akvaristisk under synonymet *Awaous strigatus*, har et stort udbredelsesområde langs Sydamerikas atlanterhavskyst. Den findes i de nedre

flodløb i Brasilien, Guyana, Surinam, Venezuela, Colombia og på øer ud for kysten.

Voksne dyr af denne art, der er maksimalt 10 cm lang, lever i ferskvand eller lavt brakvand (cirka 0,4%), men larverne udvikler sig i

havet. Dette forklarer også, hvorfor arten findes på øer i Caribien. De dyr, som vi har fået hjem for første gang i lang tid, kommer fra Brasilien.

I naturen lever sommerfuglekutlingen af små partikler, som den filtrerer ud af den sandede, mudrede bund. I akvariet er dyrene problemfri at fodre, men fødepartiklerne må ikke være for grove.

Hannerne - der kan genkendes på deres stærkt forstørrede mund, den farverige første rygfinne og bredere mørke frynser i finnerne, men for at være helt sikker skal man se på de kæmpe papiller, som er forskelligt formet hos hanner og hunner - bliver territoriale, når det kommer til reproduktion. Ellers har disse kutlinger en tendens til at være selskabelige. *Awaous flavus* kræver dog et fast substrat til gydning, såsom en flad sten, en rod eller lignende. Sådanne substrater er ret sjældne i den

sandede og mudrede biotop, de bebor, og hannerne forsvare et godt gydested med tilsvarende intensitet.

Kampen mellem to hanner er spektakulær: med vidt åbne munde skubber de hinanden frem og tilbage ansigt til ansigt, ikke ulig en hjortekamp. De talrige æg er fastgjort til loftet i en hule og er små; hannen vogter over æggemassen. Æggene klækkes ofte efter blot 13 timer, og larverne drives passivt ud i havet, hvor de udvikler sig i planktonet. Så vidt vi ved, har opdræt i akvariet endnu ikke været en succes, men det er sandsynligvis ikke blevet forsøgt seriøst endnu.

Akvariet til sommerfuglekutlinger bør være sparsomt dekoreret i bunden og have et så stort areal som muligt. Højden er af sekundær betydning. Bunden bør bestå af fint sand, i hvert fald i nogle områder, hvor disse fisk lejlighedsvis graver sig ned. Vandtemperaturen kan ligge i området 24-28°C.

Badis singenensis.

Badis singenensis.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

En smuk, lille kamæleonfisk (Badis) stammer fra det nordlige Indien og har en reduceret svømmeblære som et særligt træk inden for slægten. Som følge heraf er den meget bundbunden og bevæger sig lidt hoppende rundt. Den maksimale længde af denne art er

ca. 4-5 cm inklusive halefinnen. Før den videnskabelige beskrivelse blev denne lille badis solgt under det misvisende navn "sp. Buxa(r)". Dette er akavet, da den dengang ubeskrevne *Badis blosyrus* år tidligere også blev omtalt som *Badis* sp. buxar; *B. blosyrus* er en af de største *Badis*-arter og kan blive næsten 8 cm lang, så det er ikke helt ubetydeligt, hvilken "buxar" man får. Dette er i øvrigt navnet på et tigerreservat i det nordlige Bengal, i hvis tilstødende område *Badis* fanges.

Der er tre videnskabelige navne for *Badis*, der ligner *B. singenensis*: arten blev beskrevet som *Badis singenensis* i 2011, igen som *Badis triocellus* i 2013 og endelig som *B. lasiophilus*

i 2015. Beskriverne af *B. triocellus* havde tydeligvis overset beskrivelsen af *B. singenensis*; derfor er der ingen beskrevne forskelle mellem *B. singenensis* og *B. triocellus*. Beskriverne af *B. lasiophilus* adskiller deres nye art fra *B. singenensis*, men ikke fra *B. triocellus*. Igen blev den første beskrivelse af *B. triocellus* tilsyneladende overset af forfatterne af *B. lasiophilus*; under alle omstændigheder er den ikke anført i bibliografien. Således må man møjsommeligt søge efter mulige forskelle fra de tre første beskrivelser, hvilket altid er et fejlbehæftet foretagende. Hovedforskellen mellem *B. singenensis* og *B. lasiophilus* er den mindre slutstørrelse af *B. lasiophilus* (15,7-21,0 mm SL vs. 22,3-42,0 mm SL; SL = standardlængde uden halefinne) og det mindre antal skæl omkring halebenet (14-16 vs. 19-20). De resterende angivne forskelle i proportioner er kun marginale og overlapper hinanden. For *B. triocellus* er størrelsen af de undersøgte prøver angivet i totallængde (TL), dvs. inklusive halefinnen, hvilket gør værdierne vanskelige at sammenligne. Forfatterne havde 32 prøver mellem 25,42-48,74 mm TL. 14 skæl er rapporteret omkring halebenet, dvs. som i *B. lasiophilus*. Dette efterlader to mulige konklusioner: for det første kunne alle tre arter være gyldige, forskellige arter, der alle stammer fra samme udbredelsesområde og ikke adskiller sig i farve. Eller for det andet: alle tre former er den samme art. Efter nøje overvejelse af alle tilgængelige fakta har vi besluttet ikke at skelne mellem de tre former og henvise til dem på vores bestandsliste som *Badis singenensis* efter den førstnævnte form.

Som allerede nævnt har alle tre former ens farve, selvom kun bevarede eksemplarer af *B. singenensis* er vist i den første beskrivelse. Typisk er en stor sort plet i begyndelsen af rygfinnen, hvis form er variabel; meget sjældent kan denne plet også opdeles i to

pletter. I den blødstrålede del af anal- og rygfinnen er der også en rund sort plet, som ikke findes hos andre *Badis*-arter.

Halerodspletten, der findes hos mange *Badis*-arter, er afgrænset i det forreste område af et halvcirkelformet lyst og mørkt bånd. Der er en rød prik på hver skæll. I neutral farve er denne røde prik næppe mærkbar, og som med alle *Badis*-arter dominerer det lodrette stribemønster. Men når fisken parrer sig eller på anden måde er ophidset, trækker striberne sig tilbage, og fisken lyser klart rødt, som om den gløder indvendigt. Det er ikke uden grund, at *Badis*-arter også er kendt som kamæleonfisk på grund af deres enorme evne til at skifte farve.

Opdræt af *Badis singenensis* er uproblematisk, det er typisk *Badis*-stil, dvs. de leger i huler, hannen vogter ynglen, hunnen har intet at gøre med at passe ynglen. Når ungerne svømmer frit, ophører hannens

omsorgsinstinkt også. Vand-værdierne er af sekundær betydning, pH-værdier mellem 6 og 8,5, hårdhed fra blød til hård er passende. Vandet skal være klart, men en meget stærk strøm er ikke nødvendig. Alt frossent og levende foder af en passende størrelse vil blive spist, badis afviser generelt tørfoder. Vandtemperaturen kan og bør svinge i løbet af årstiderne, den nedre temperaturgrænse er omkring 14°C, den øvre grænse omkring 30°C. Alle *Badis*-arter er ret tolerante over for hinanden og andre fisk.

Litteratur

Geetakumari, K. & K. Kadu (2011): *Badis singenensis*, a new fish species (Teleostei: Badidae) from Singen River, Arunachal Pradesh, northeastern India. *Journal of Threatened Taxa* v. 3 (no. 9): 2085-2089.

Khynriam, D. & N. Sen (2013): On a new species *Badis triocellus* (Pisces: Perciformes:

Badidae) from North East India. *Records of the Zoological Survey of India* v. 111 (no. 4) (for 2011): 65-72.

Valdesalici, S. & S. van der Voort (2015): *Badis laspiophilus*, a new miniature addition to the ichthyofauna of West Bengal, north-eastern India, with observations on its ecology and preliminary notes on its ethology (Actinopterygii: Perciformes: Badidae). *Zootaxa* 3986 (no. 2): 193-200.

Vejle Akvariemesse 2026

1485 m2 med alt
til akvariehobben.

21.-22. februar 2026

Bredsten hallerne, Skolevænget, 7182 Bredsten

Hoplisoma sp CW49, opdrættet.

Hoplisoma sp CW49.

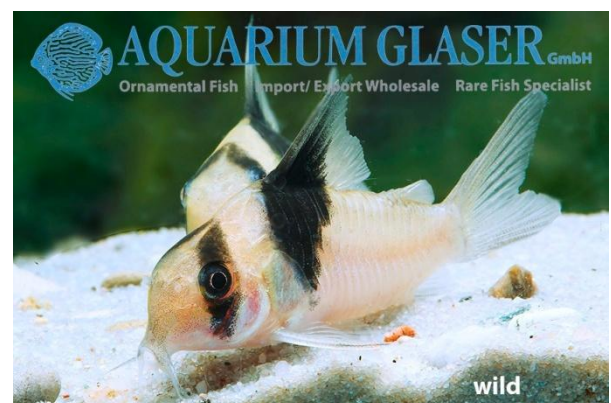
Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Hoplisoma sp CW51.

To smukke nye pandamaller (*Hoplisoma*) ankom fra Colombia i 2010. Da disse arter endnu ikke er blevet videnskabeligt undersøgt, har de fået tildelt kodenumrene CW49 og CW51. I starten var der en vis

forvirring om, hvorvidt de var forskellige arter eller blot to farveformer af den samme art. Begge er allerede blevet opdrættet i akvariet og har vist sig at være rendyrkede. Dette tyder stærkt på, at de er to forskellige arter.

Hoplisoma sp CW49, vildfanget.

Ifølge oplysninger på Ian Fullers hjemmeside "<http://www.corydorasworld.com>", hvor CW-numrene også er tildelt, stammer CW51 fra grænseområdet mellem Brasilien og Colombia, hvor den findes i en lille bæk nær bosættelsen Villa Bittencourt. Stedet er tæt på det punkt, hvor Apaporis løber ud i Rio Caqueta. Disse oplysninger kommer fra Heiko Bleher. Ifølge samme kilde kommer CW49 fra Colombia, også fra en lille bæk, der løber ud i Rio Ica, tæt på den indianske bosættelse Boa Vista.

Grundlæggende adskiller de to sig i formen af den sorte sadelplet. Hos CW49 er den omtrent lige så bred som rygfinnen, hos CW51 er den betydeligt bredere og ender kun ved roden af fedtfinnen. Hvor langt denne sadelplet strækker sig mod bugen varierer noget fra individ til individ og er mindre variabel hos CW49 end hos CW51.

Langsnudet CW49 får måske eget CW nummer.

Der findes også en noget mere langsnubet form af CW49, som mere sandsynligt tilhører slægten *Brochis* i den forstand, der anvendes i øjeblikket. Så vidt vi ved, har denne form endnu ikke fået sit eget CW-nummer. Den ser ud til at være meget sjælden i handlen.

Langsnudet sp og *Hoplisoma* sp CW49 med afrundet snude.

Cyprichromis leptosoma "Mpulungu".

Cyprichromis leptosoma "Mpulungu".

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Cyprichromis og *Paracyprichromis* er meget specielle mundrugende cichlider fra Tanganyikasøen. Dyrene lever nogle gange i enorme stimer og lever af små dyr, som de plukker op fra den frie vandsøjle. For at tiltrække hunnernes opmærksomhed kan hannerne være meget farvestrålende. De

optager ikke egentlige territorier. Hunnerne er derimod så diskret farvede som muligt og nyder samfundets beskyttelse mod rovdyr i stimen.

Som Ad Konings understreger i 4. udgave af sin "Tanganyika Cichlids in their Natural

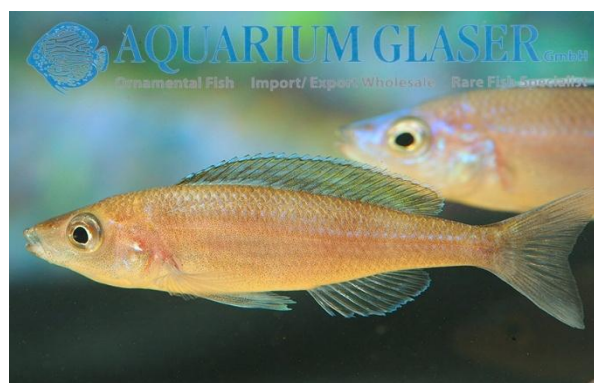
Habitat", bør *Cyprichromis* og *Paracyprichromis*' adfærd ikke misfortolkes som, at disse fisk lever et pelagisk liv langt fra kysten i søen (pelagisk betyder, at en organisme lever i åbent vand uden binding til strukturer). Tværtimod: de forekommer kun, hvor der er klippefyldte kyster. De flygter til klipperne i tilfælde af fare, og det er også her, deres unger vokser op. Dette forklarer, hvorfor der findes så mange lokale varianter af disse cichlider - svarende til *Tropheus* og andre klippebundne cichlidearter. De små *Cyprichromis* migrerer aldrig langt fra deres hjemrev.

I øjeblikket kendes 5 arter af *Cyprichromis*: *C. coloratus*, *C. leptosoma*, *C. microlepidotus*, *C. pavo* og *C. zonatus*. Derudover findes de sandsynligvis stadig ubeskrevne arter *C. sp.* "Leptosoma Jumbo", *C. sp.* "Leptosoma Kigoma", *C. sp.* "Leptosoma Kitumba" og *C. sp.* "Kibishi". De fleste af disse arter producerer forskellige farvevarianter, og nogle er - for ikke at gøre det for let - polykromatiske hos hannerne. Det betyder, at forskelligt farvede former forekommer inden for et reproduktionssamfund eller en stedvariant. Betydningen af polykromatisme hos hanner af dyrearter - fænomenet forekommer hos relativt mange cichlider (især *Apistogramma*), men også hos fugle (f.eks. Gouldian-finker) - er endnu ikke forstået. Her er mange spændende observationsmuligheder.

Cyprichromis leptosoma adskiller sig fra den lignende, hidtil ubeskrevne art ved sin klare blå pande. Arten har en bred udbredelse i søen. Lokaliteten Mpulungu ligger i Zambia. Rygfinnens farve er karakteristisk for flere zambiske populationer. Der findes blåhalede og gulhalede hanner. Artens maksimale længde er mindre end 10 cm.

Cyprichromis er nemme at passe. De bør holdes i grupper på 8 eller flere. Kønsforholdet er ikke vigtigt. Flere hanner betyder, at hunnerne får mere hvile, og at der er mere farve i akvariet, da hunnerne er kedelige brune. *Cyprichromis leptosoma* "Mpulungu" er en agamusmundruer hos hunnerne; agam betyder "uden en fast parbinding".

Vandet bør være let alkalisk (pH 7,5 - 8,5) og varmt (omkring 28°C). Den spiser al almindelig prydskfoder, der passer i munden.

Hypancistrus seideli også kaldet L66.

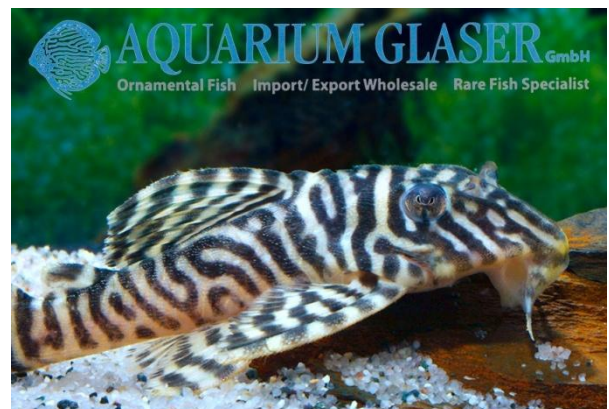
Hypancistrus seideli.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

Den videnskabelige bearbejdning af loricariid-malle med L-numre skrider frem. Den forvirrende variation af former, som nogle arter udvikler, er et problem, der er næsten umuligt at løse, selv for iktyologer, dvs. professionelle fiskeeksperter. I en nylig

undersøgelse undersøgte et team af forskere to *Hypancistrus*-arter fra Rio Xingu, nemlig L174, som nu kaldes *Hypancistrus yudja*, og L66, som blev opkaldt til ære for vores velkendte og elskede Ingo Seidel.

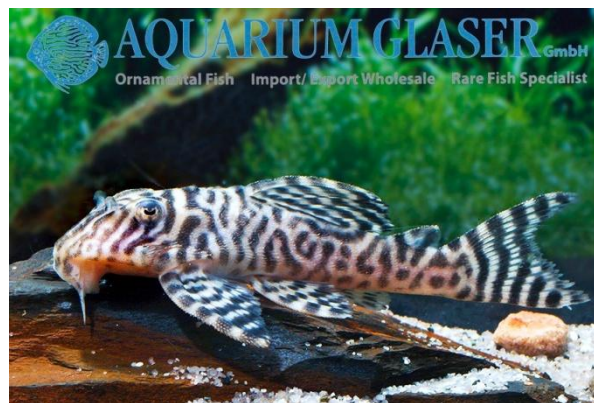

Til artsdiagnosen af *Hypancistrus seideli* besluttede forskerne at bruge mønsteret af markeringer som det vigtigste diagnostiske træk. Efter at have undersøgt et stort antal eksemplarer fra hele dyrenes udbredelsesområde (i hele den nedre Xingukanal fra den yderste nedstrøms del af Volta Grande do Xingu til sammenløbet med Rio Amazonas), kom de til den konklusion, at alle variationer (L66, L236, L287, L333, L399, L400, LDA69) kan tilskrives denne ene art. Dette stemmer stort set overens med observationer fra akvarieopdrættere, som har fundet ud af, at ungerne af et par af samme fænotype kan udvise en enorm variation i mønstre. Forskerne bemærker også, at *Hypancistrus seideli* koloniserer en bred vifte af levesteder og ikke er nær så specialiseret som mange andre *Hypancistrus*-arter. Således er mangfoldigheden af mønstre og kropsformer sandsynligvis et ydre udtryk for forskellige levesteder og ikke et artstræk.

Den gode nyhed er: På grund af sin store tilpasningsevne og brede udbredelse kan

Hypancistrus seideli i øjeblikket klassificeres som "mindst truet" under artsbeskyttelsesaspekter, i modsætning til den stærkt truede *Hypancistrus yudja* (L174), som vi vil rapportere separat om senere.

Litteratur:

Sousa, L. M. de, E. B. de Sousa, R. R. de Oliveira, M. H. Sabaj Pérez, J. Zuanon & L. Rapp Py-Daniel (2025): To nye arter af *Hypancistrus* (Siluriformes: Loricariidae) fra Rio Xingu, Amazonas, Brasilien. Neotropical Ichthyology v. 23 (nr. 1): e240080: 1-25.

akvaStabil®

Sturisomatichthys aureus.

Sturisomatichthys aureus.

Tekst & fotos: Frank Schäfer.

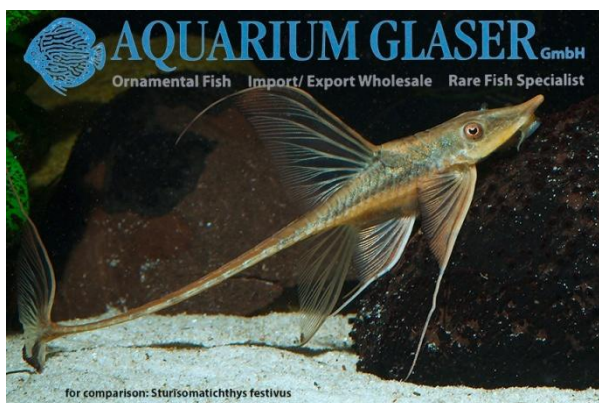

Som bekendt blev de kongelige farlowellaer (*Sturisoma* og *Sturisomatichthys*) omklassificeret i 2019, hvilket resulterede i en vis omgruppering. Flere arter, der tidligere var klassificeret som *Sturisoma*, tilhører nu slægten *Sturisomatichthys*. Ifølge Londoño-

Burbano & Reis, 2019, er de eksternt genkendelige forskelle mellem de to slægter de uregelmæssige, talrige centrale ventrale plader, der ikke er arrangeret i definerede serier hos *Sturisomatichthys* (i modsætning til tre klart arrangerede serier af udviklede centrale ventrale plader hos *Sturisoma*); besiddelse af mørke pletter på en eller alle ryg-, bryst-, bækken- eller analfinner hos *Sturisomatichthys* (i modsætning til mangel på pletter i finnerne hos *Sturisoma*); og 13-18 plader på den midterste række af plader hos *Sturisoma* (i modsætning til 20-21 plader på den midterste række hos *Sturisoma*). Grammatik: Slægtsnavnet *Sturisoma* er intetkøn, artsnavne, der er adjektiver, skal derfor ende på -um, *Sturisomatichthys* er

maskulint, artsnavne, der er adjektiver, skal derfor ende på -us.

Få bestemmelser diskuteres så meget i akvariekredse som sondringen mellem *Sturisomatichthys aureus* og *Sturisomatichthys festivus*. Med hensyn til farve er begge arter stort set identiske, og begge kommer fra Colombia, omend fra forskellige flodsystemer. Der er dog en forskel, der allerede er tydeligt synlig hos unger fra en samlet længde på ca. 5 cm: hos *Sturisomatichthys festivus* er de første stråler af ryg-, bryst- og bugfinnerne tydeligt forlængede. I årtierne er de to arter dog næsten helt sikkert blevet utilsigtet krydset oftere, fordi de kortfinnede dyr blev anset for at være hunner og de langfinnede hanner. Dette forklarer let, hvorfor de gamle akvariestammer af *Sturisomatichthys festivus* ofte ser ret inkonsistente ud. Hvis du vil være sikker på at eje racerene dyr, bør du derfor altid ty til vildtfangede eksemplarer.

Sturisomatichthys festivus.

I 1980'erne blev *Sturisomatichthys festivus* omtalt som *Sturisomatichthys panamensis*. Dette er dog en anden art, der pålideligt kan skelnes fra *Sturisomatichthys aureus* og *Sturisomatichthys festivus* ved, at det mørke langsgående bånd langs midten af kroppen ikke rører rygfinnen (hos *Sturisomatichthys aureus* og *Sturisomatichthys festivus* gør det det meget tydeligt). Hos *S. panamensis* er der

kun en smal linje fra det langsgående bånd til rygfinnens rod. *Sturisomatichthys panamensis* er ikke repræsenteret i handlen (der er kun lejlighedsvis souvenirs fra Panama fra rejsende akvarister, ingen eksport). Arten har ingen farve eller andre særlige træk, der gør den attraktiv sammenlignet med *Sturisomatichthys aureus* eller *Sturisomatichthys festivus*, og den er derfor begrænset til specialiserede entusiasters akvarier.

Sturisomatichthys aureus.

Sturisomatichthys aureus, han og hun.

Pleje og opdræt af *Sturisomatichthys aureus* giver ingen særlige vanskeligheder. Dyrene opdrætter i det fri og lægger ofte deres æg på et af akvarieglassene. Hannen vogter æg, indtil den klækkes. Kønnene er ikke altid lette at genkende. Seksuelt aktive hanner har et "knurhår" og lidt længere finner, hunnerne er generelt mindre. Gamle hunner kan dog også ligne hanner, og omvendt er der hanner, der ligner hunner. Det rapporteres ofte, at

Sturisomatichthys er i stand til at skifte køn. Dette er ikke blevet bevist, men det er selvfølgelig heller ikke umuligt. Mange saltvandsfiskearter skifter generelt køn i løbet af deres liv, men dette er sjældent hos ferskvandsfisk. Det er også blevet observeret, at to unger af *Sturisomatichthys*, der placeres sammen i et nyt akvarium, regelmæssigt udvikler sig til et par.

Sturisomatichthys er generelt fredelige over for andre fisk og også over for hinanden. Voksne hanner kommer dog ikke godt ud af det med hinanden. Vandværdierne er ikke af stor betydning, men dyrene kan lide det varmt (24-28°C). Det er vigtigt at sikre, at disse relativt langsomme spisere får nok føde (grønt af alle slags, fodertabletter, frostfoder). Den endelige størrelse på *Sturisomatichthys aureus* er omkring 20 cm,

og de er ofte kønsmodne ved halvdelen af denne længde.

Sturisomatichthys aureus.

Literature:

Londoño-Burbano, A. & R. E. Reis (2019): A taxonomic revision of *Sturisomatichthys* Isbrücker and Nijssen, 1979 (Loricariidae: Loricariinae), with descriptions of three new species. *Copeia* v. 107 (no. 4): 764-806

Sturisomatichthys aureus.

akvaStabil®

Næste nummer af Dansk Akvarie Blad.

Materiale til næste nummer, skal være DAU i hænde senest 15. juni 2025.

Dansk Akvarieblad nr. 3-2025 forventes udsendt i starten af 3. kvartal 2025.

E-mail: sekr@danskakvarieunion.dk

DAU årskrus 2025

Motivet er malawicichliden *Placidochromis phenochilus* "Mdoka" også kaldet "White lips".

Krus kan købes for 70,- kr. på vores stand på forskellige messer.

DAU's kalender.

SKS Killishow 2025

13.-14. september 2025 Herlufmaglehallen, Ravnstrupvej 1, 4160 Herlufmagle.

Viborg Akvariemesse 2025

4.-5. oktober 2025 Viborg Gymnasium Hallen, Skaldehøjvej 12, 8800 Viborg.

Akvadag syd 2025

25. oktober 2025 Damhaveskolen, Damhaven 13, 7100 Vejle.

Vejle Akvariemesse 2026

21.-22. februar 2026 Bredsten hallerne, Skolevænget 7, 7182 Bredsten.

DAU generalforsamling.

22. februar 2026 kl. 13.00 Bredsten hallerne, Skolevænget 7, 7182 Bredsten.

Foreningssiderne.

Sjælland:

Avedøre Akvarieklub

Egedal Akvarie Forening
<http://www.3650fisk.dk/>

Holbæk Akvarie Klub
<https://www.akvarieklub.dk/>

Københavns Akvarieforening
<http://www.kobenhavnsakvarieforening.dk/>

Nivå-Kokkedal Akvarieklub
<http://nk-akvarieklub.dk/>

Storkøbenhavns Akvarie Klub
<http://www.kak.dk/>

Vestsjællands Akvarie- og Terrarieklub
<https://www.vatk.dk/>

Jylland:

Aalborg Akvarieforening
[Facebook](https://www.facebook.com/AalborgAkvarieforening)

Alssund Akvarieforening
<http://www.facebook.com/AlssundAkvarieforening>

Randers Akvarieforening
<https://randers-akva.dk/>

Vejle Akvarieforening
<https://vejleakva.dk/>

Viborg Akvarieforening
<https://viborg-akva.dk/>

Aabenraa Akvarieforening
<https://aakvarieforening.dk/>

Aarhus Akvarieforening
<https://www.aarhus-akvarieforening.dk/>

Fyn:

Fyns Akvarieforening
[Fyns Akvarieforening](https://fyns-akvarieforening.dk/)

Specalforeninger:

Poecilia Scandinavia
<https://poecilia.org/>

Skandinavisk Killiselskab
<http://www.killi.dk/da/>

akvaStabil®

